

e-seminar: **Direktiva o industrijskih emisijah (IED)**

Senka Šifkovič Vrbica, december 2017

Glavna sistemska direktiva, ki ureja dovoljevanje delovanja tiste industrije, ki najbolj onesnažuje okolje je [Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah \(celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja\)](#) ([Directive 2010/75/EU of the European Parliament and of the Council of 24 November 2010 on industrial emissions \(integrated pollution prevention and control\)](#)). Gre za direktivo, ki je nadomestila več sedem prejšnjih direktiv, med njimi najpomembnejšo [IPPC direktivo](#).

Namen direktive je zmanjšati negativne vplive industrijskih emisij na zdravje ljudi skozi zahteven postopek dovoljevanja delovanja obrata (okoljevarstveno dovoljenje), ki določa parametre dovoljenih emisij in druge pogoje delovanja obrata. Najstrožje zahteve so določene za naprave, katerih delovanje ima lahko največji vpliv na okolje.

Ključna zahteva direktive je, da morajo obrati uporabljati najboljšo razpoložljivo tehnologijo (Best Available Techniques – BAT) – to vključuje tako način načrtovanja gradnje, vzdrževanja, obratovanja in razgradnje. Najboljša je tista tehnika, ki je pri doseganju splošne ravni varstva okolja kot celote najučinkovitejša. Za določanje te se uporabljajo referenčni dokumenti BAT (BREF dokumenti), ki jih sprejme Evropska komisija ter so izdelani za določene dejavnosti ter objavljeni na [spletni strani Evropske komisije](#) (tudi na [spletni strani ARSO](#)). Vendar pa direktiva dopušča državam, da uredijo tudi izjeme, to je odstopanje od zahtevanih mejnih vrednosti emisij. To je možno v posameznih primerih, ko se izkaže, da bi doseganje zahtevane ravni emisij po BAT vodilo do nesorazmerno velikih stroškov v primerjavi s koristmi okolja glede na geografsko leto in stanje okolja.

Priloga I k direktivi našteva industrijske obrate, za katere se zahteva najstrožji postopek dovoljevanja. Ta predvideva sodelovanje javnosti, možnost sodnega varstva v postopku, presojo čezmejnih vplivov in obvezne inšpekcijske preglede.

Direktiva zahteva, da ima prizadeta javnost zgodnje in učinkovite možnosti sodelovanja v postopkih izdaje dovoljenja za nove naprave, za večjo spremembo, za uveljavitev odstopanja od BAT ali gre za primer, ko je onesnaževanje okolja, ki ga povzroča obrat tako veliko, da je treba v dovoljenju popraviti obstoječe mejne vrednosti emisij ali vanj vključiti nove. Postopek sodelovanja je opredeljen v Prilogi IV (24. člen). Pristojni organ mora dati javnosti na vpogled vso dokumentacijo in odločitev, zadevna javnost pa je upravičena izraziti pripombe in mnenja pristojnemu organu pred sprejemom odločitve. Pri odločanju mora organ ustrezno upoštevati rezultate tega posvetovanja. V postopku pa ima zadevna javnost tudi možnost uveljavljati sodno varstvo glede odločitve, tako glede postopka kot vsebine določitev, dejanj ali opustitev. Država določi, kdaj ima zadevna javnost zadosten interes (pri nas nevladna organizacija s statusom delovanja v javnem interesu na področju varstva okolja in oseba, ki na območju, opredeljenem v elaboratu o vplivnem območju obrata stalno prebiva ali je lastnik ali drug posestnik nepremičnine) in na kateri stopnji postopka je možno zahtevati sodno varstvo (25. člen).

Obrati iz Priloge I so podvrženi stalnemu inšpekcijskemu nadzoru. Inšpekcijska služba mora imeti izdelan program inšpekcijskega nadzora nad temi napravami, v katerem načrtuje obdobje preglede (najmanj vsako leto).

Direktiva ima posebna določila za dovoljevanje delovanja kurilnih naprav, za sežigalnice odpadkov in naprave za sosežig, za obrate, kjer se uporabljajo organska topila in obrate, ki proizvajajo titanov dioksid.

Več koristnih napotkov je možno najti na [spletni strani direktive](#), [spletni strani Ministrstva za okolje in prostor](#) ter na [spletni strani ARSO](#).